

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rozwoju Regionalnego

2009/2151 (INI)

28.4.2010

OPINIA

Komisji Rozwoju Regionalnego

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wspólnotowego podejścia do zapobiegania klęskom żywiołowym
oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka
(2009/2151(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Viktor Uspaskich

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o wprowadzenie do projektu rezolucji, którą przyjmie, następujących elementów:

1. podkreśla kluczową rolę władz regionalnych i lokalnych w cyklu zarządzania kryzysowego; wyraża głębokie przekonanie, że aktywny udział tych władz w nakreślaniu i wdrażaniu strategii zmniejszania zagrożeń i zapobiegania klęskom żywiołowym jest najlepszym sposobem zapewnienia powszechnego stosowania najskuteczniejszych i sprawdzonych rozwiązań; podkreśla także znaczenie prowadzenia konsultacji z zainteresowanymi podmiotami publicznymi i prywatnym, w tym z organizacjami wolontariatu, oraz włączenia ich w ten proces;
2. podkreśla, że podejście proaktywne jest skuteczniejsze i tańsze od podejścia opartego jedynie na reagowaniu na klęski żywiołowe; uważa, że znajomość lokalnego kontekstu geograficznego, gospodarczego i społecznego ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka;
3. podkreśla, że to właśnie regiony i lokalne wspólnoty najbardziej odczuwają skutki klęsk żywiołowych oraz że, ogólnie rzecz biorąc, ani ich zasoby materialne i ludzkie, ani wiedza specjalistyczna czy zasoby finansowe nie wystarczają, aby poradzić sobie z tymi klęskami przy wykorzystaniu podejścia krajowego lub regionalnego, lecz wymaga to skutecznego europejskiego podejścia opartego na solidarności;
4. uważa, że tylko wspólna strategia i skoordynowane działania w poszczególnych sektorach oraz włączenie różnych podmiotów do cyklu zarządzania kryzysowego mogą przynieść prawdziwe postępy w zapobieganiu klęskom żywiołowym, jak również w odniesieniu do gotowości, reagowania i likwidowania skutków; podkreśla rolę, jaką wolontariat może odgrywać we wspólnej strategii, oraz zaleca, aby podejmowane działania uwzględniały działalność wolontariatu; nawołuje państwa członkowskie do pogłębionej współpracy w tej dziedzinie na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym; zaleca, aby w kontekście Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 ocenić możliwość zorganizowania współpracy wolontariatu na szczeblu państw członkowskich z uwzględnieniem problemu zapobiegania klęskom żywiołowym oraz zarządzania nimi;
5. opowiada się za globalną strategią na rzecz całej UE, w ramach której wdrożony zostanie protokół w sprawie jednolitych działań dla poszczególnych rodzajów klęsk żywiołowych, w tym pożarów lasów; wskazuje, że to przede wszystkim państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za zapobieganie klęskom żywiołowym i za działania podejmowane w ich obliczu; uważa, że strategia ta musi zapewniać pełną solidarność między krajami i poświęcać szczególną uwagę regionom najbardziej oddalonym, najsłabiej zaludnionym oraz innym regionom lub wyspom Unii Europejskiej, które posiadają szczególną charakterystykę oraz specjalne potrzeby wynikające z ich położenia geograficznego, topografii oraz warunków gospodarczych i społecznych, w jakich żyją ich mieszkańcy; podkreśla jednakże, że w ramach swoich wytycznych UE nie ma zamiaru w jakikolwiek sposób zastępować lub osłabiać kompetencji państw członkowskich w zakresie ochrony

ludności i przeciwdziałania katastrofom;

6. podkreśla znaczenie zwiększenia świadomości publicznej oraz środków informacyjnych zarówno w odniesieniu do zapobiegania klęskom żywiołowym, jak i reagowania podczas sytuacji kryzysowej oraz już po jej wystąpieniu, gdyż ma to kluczowe znaczenie w akcjach ratunkowych; dlatego wzywa Komisję do kontynuowania prac nad oceną mechanizmu ochrony ludności oraz szkoleń w ramach programu ochrony ludności, a także do opracowania wspólnotowych wytycznych dotyczących różnych ewentualnych katastrof; podkreśla też potrzebę lepszego informowania o europejskiej telefonicznej linii alarmowej „112”;
7. podkreśla, że skutków klęsk żywiołowych nie ograniczają oficjalne i administracyjne granice regionów i państw członkowskich; dlatego uważa, że zidentyfikowanie obszarów o szczególnym stopniu ryzyka, wraz z określeniem rodzaju danego zagrożenia, powinno iść w parze z ustanowieniem priorytetowych celów i mechanizmów współpracy w tych obszarach; nawołuje regiony do rozwijania istniejących już sieci koordynacji terytorialnej i transgranicznej w celu pogłębienia współpracy skoncentrowanej w większym stopniu na zapobieganiu klęskom żywiołowym; wierzy, że struktury współpracy transgranicznej, jak na przykład makroregiony mogące poszczycić się niezależną od podziałów administracyjnych współpracą w realizacji konkretnych działań, mogą stać się skutecznymi platformami współpracy w dziedzinie zapobiegania klęskom żywiołowym;
8. opowiada się za wykorzystaniem cennego doświadczenia zgromadzonego w tej dziedzinie przy pracach zrealizowanych w przeszłości w ramach wspólnotowej inicjatywy INTERREG i uważa, że dalsze wykorzystywanie możliwości oferowanych w kontekście europejskiej współpracy terytorialnej ma kluczowe znaczenie; w związku z tym uważa, że europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT) może stać się ważnym instrumentem na rzecz dalszego wzmacniania współpracy międzyrządowej, transgranicznej i międzyregionalnej, nawet z krajami nienależącymi do UE, oraz stanowić solidne ramy umożliwiające wymianę i przekazywanie technicznej wiedzy specjalistycznej oraz najlepszych wzorców w dziedzinie zapobiegania klęskom żywiołowym, jak również stworzenie wspólnych baz danych oraz systemów wczesnego ostrzegania pomiędzy ich członkami;
9. podkreśla, że polityka spójności jest istotnym narzędziem zapobiegania klęskom żywiołowym; uważa, że należy zapewnić elastyczne i skoordynowane funkcjonowanie poszczególnych funduszy i instrumentów, aby poprawić funkcjonowanie i zwiększyć skuteczność tej polityki; podkreśla, że zapobieganie zagrożeniom powinno współgrać z innymi zapobiegawczymi strategiami politycznymi, tak aby nie dopuścić do rozproszenia działań oraz zwiększyć ich skuteczność i wartość dodaną;
10. wzywa Komisję do przedstawienia propozycji upowszechnienia doświadczeń zdobytych przy zapobieganiu klęskom żywiołowym w niektórych częściach Europy, którym zagrażają różne rodzaje katastrof, takie jak powodzie, cyklony, wybuchy wulkanów czy trzęsienia ziemi; wzywa Komisję do utworzenia wykazu źródeł informacji o katastrofach oraz rozpowszechnienia najlepszych praktyk w zakresie procedur zarządzania w przypadku zagrożeń; opowiada się za koordynacją badań naukowych w tych dziedzinach i uważa, że należy wzmocnić powiązania pomiędzy systemami wykrywania i wczesnego

ostrzeżenia;

11. popiera inicjatywę Komisji, która zamierza zbadać możliwość lepszego uwzględnienia kwestii zapobiegania klęskom żywiołowym w programach operacyjnych przyjętych na okres 2007-2013 i nawołuje państwa członkowskie do korzystania z funduszy strukturalnych przyznawanych bezpośrednio na zapobieganie ryzyku, aby działania w tej dziedzinie były podejmowane w obecnym okresie programowania bez opóźnień; przypomina jednak o potrzebie koordynacji tych działań; proponuje, aby Komisja uwzględniła w strategii na następny okres programowania potrzebę wdrożenia unijnych środków finansowych na rzecz zapobiegania klęskom żywiołowym, które obejmą wszystkie obszary działalności;
12. zauważa, że w wyniku zmian klimatu klęski żywiołowe stają się coraz dotkliwsze, w tym powodzie i wodne katastrofy naturalne, i że odpowiednio skoordynowane środki zapobiegawcze mają w takich przypadkach zasadnicze znaczenie; nawołuje Komisję, by w ramach trwającego obecnie przeglądu budżetu zbadała wszystkie możliwości ulepszenia obecnych systemów zapobiegania klęskom żywiołowym, w tym możliwość wykorzystania dostępnych obecnie środków wczesnego ostrzeżenia i nadzoru satelitarnego do oceny zagrożenia suszą i pustynnieniem związanego ze zmianą klimatu;
13. apeluje do Komisji o dopilnowanie, aby presje budżetowe wynikające z kryzysu nie doprowadziły do ograniczenia środków przeznaczonych na bieżącą politykę zapobiegania klęskom żywiołowym, oraz o dokładną ocenę, w ramach trwającego obecnie przeglądu budżetu, wszelkich luk w tej dziedzinie, a także upewnienie się, że dostępne środki obejmują wszystkie rodzaje klęsk żywiołowych;
14. nalega, aby Komisja nie zapomniała, że lepsze zarządzanie obszarami leśnymi oraz ich ochrona są głównym priorytetem w dziedzinie zwalczania zmian klimatu; uważa, że opracowanie prawdziwej polityki leśnej przyczyniłoby się w znaczny sposób nie tylko do zwalczania zmian klimatu, ale też do zapobiegania klęskom żywiołowym;
15. nawołuje Komisję do sporządzenia europejskiego planu działania w zakresie wymiany najlepszych rozwiązań w dziedzinie zapobiegania katastrofom, jak również planów operacyjno-ratowniczych łączących w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej siły krajowe i współpracę transgraniczną;
16. uważa, że finansowanie infrastruktury z funduszy strukturalnych w następnym okresie programowania powinno zostać połączone z wcześniejszym podjęciem specyficznych działań zgodnych z standardami zapobiegania klęskom żywiołowym;
17. wzywa Komisję do natychmiastowego opracowania nowego wniosku dotyczącego dalszego upraszczania przepisów administracyjnych i zwiększenia elastyczności Funduszu Solidarności Unii Europejskiej.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	27.4.2010
Wynik głosowania końcowego	+: 37 -: 1 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Charalampos Angourakis, Jean-Paul Basset, Victor Boştinaru, Zuzana Brzobohatá, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Ricardo Cortés Lastra, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Monika Smolková, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Viktor Uspaskich, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Vasilica Viorica Dăncilă, Ivars Godmanis, Catherine Grèze, Veronica Lope Fontagné, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid